

„Innovációk a szabályozásban - innovációk a szolgáltatásokban„

(20 éves a Gyermekvédelmi törvény)

Országos Konferencia

2017. október 11-13.

Előadás tartalma

- Stratégiai keretek
- Biztos Kezdet Gyerekház
 - Tanoda
- Roma lányok iskolaelhagyásának megelőzése
 - Kollégium Plusz

Stratégiai keretek

Európa 2020 stratégia

„A lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni.”

„20 millióval csökkenteni kell a szegénység kockázatának kitett lakosok számát.”

Európai Roma Keretstratégia

Irányelvek, főbb területek: oktatás, foglalkoztatás, egészségügy, lakhatás

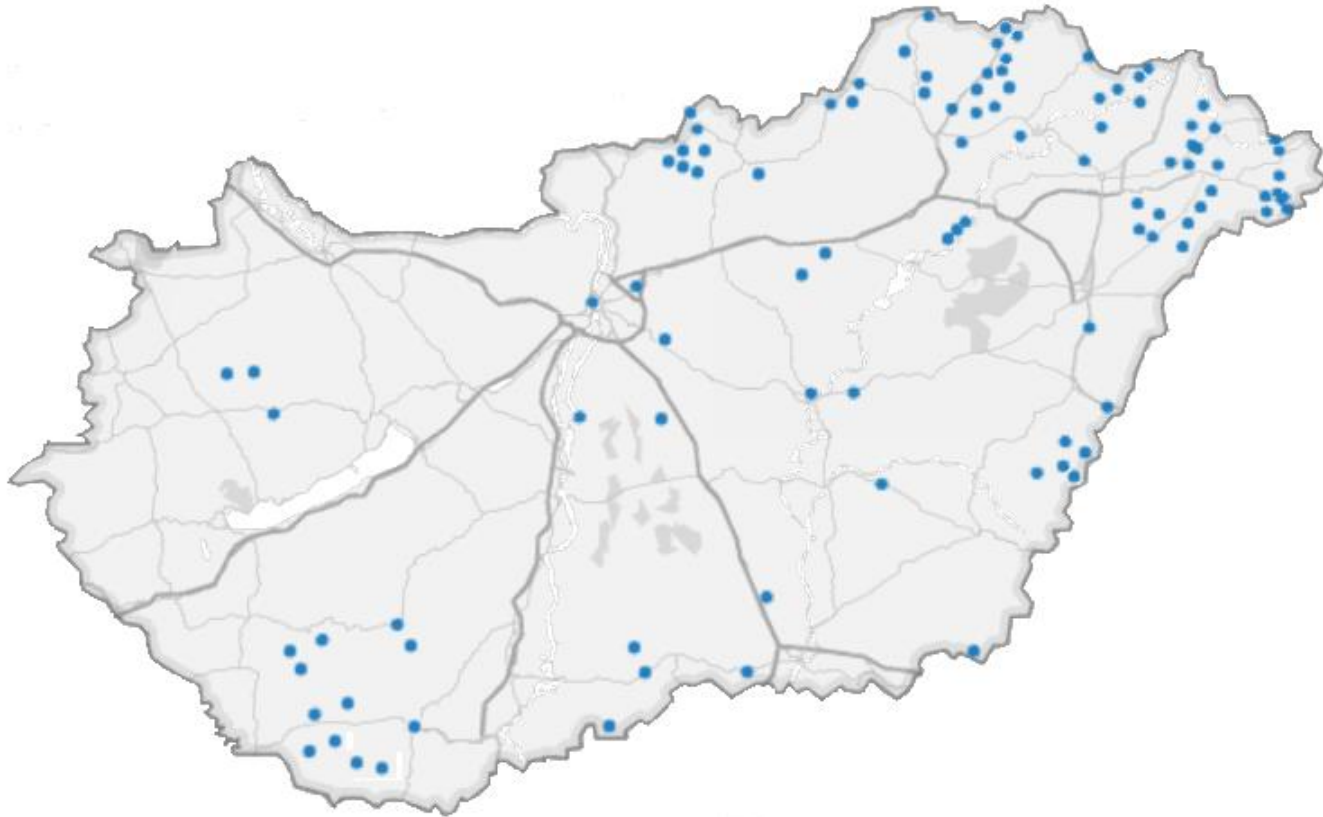
2015-2017. évekre szóló kormányzati intézkedési terv

2015 augusztus 18-án a Kormány elfogadta a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2015-2017. évekre vonatkozó intézkedési tervét, mely összesen 95 intézkedést fogalmaz meg az alábbi területeken:

- Gyermek- jól-lét (12)
- Oktatás (19)
- Foglalkoztatás, képzés, gazdasági integráció (20)
- Egészségügy (10)
- Területi hátrányok, lakhatási problémák (9)
- Bevonással, szemléletformálással, diszkriminációs jelenségek elleni küzdelem (13)
- A stratégia megvalósításának koordinációja (12)

Biztos Kezdet Gyerekház

Olyan **felzárkózást segítő preventív célú** gyermekjóléti szolgáltatás, melynek célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő elsősorban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek **fejlődésének támogatása, lemaradásának kompenzálása**. A gyermek érdekeit védő speciális ellátás elősegíti a veszélyeztetettségének megelőzését, megszüntetését, a sikeres óvodai beilleszkedését.

Biztos Kezdet Gyerekház

Várható változások a 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben 2018-tól

CÉLCSOPORT

0-3 év közötti gyermekek alkotják a gyerekház szolgáltatásait **rendszeresen** igénybevevők körét.

FONTOS! A rendszeresen igénybe vevő gyermekek **legalább 50%-ában** a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekeket kell érteni. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek **felének** pedig emellett hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek is kell minősülnie.

NYITVATARTÁSI IDŐ

A gyerekház egész évben a hét 5 munkanapján 8-14 óráig legalább 6 órában nyitva tart, de 5 munkanapot zárva tarthat.

SZEMÉLYI FELTÉTELEK

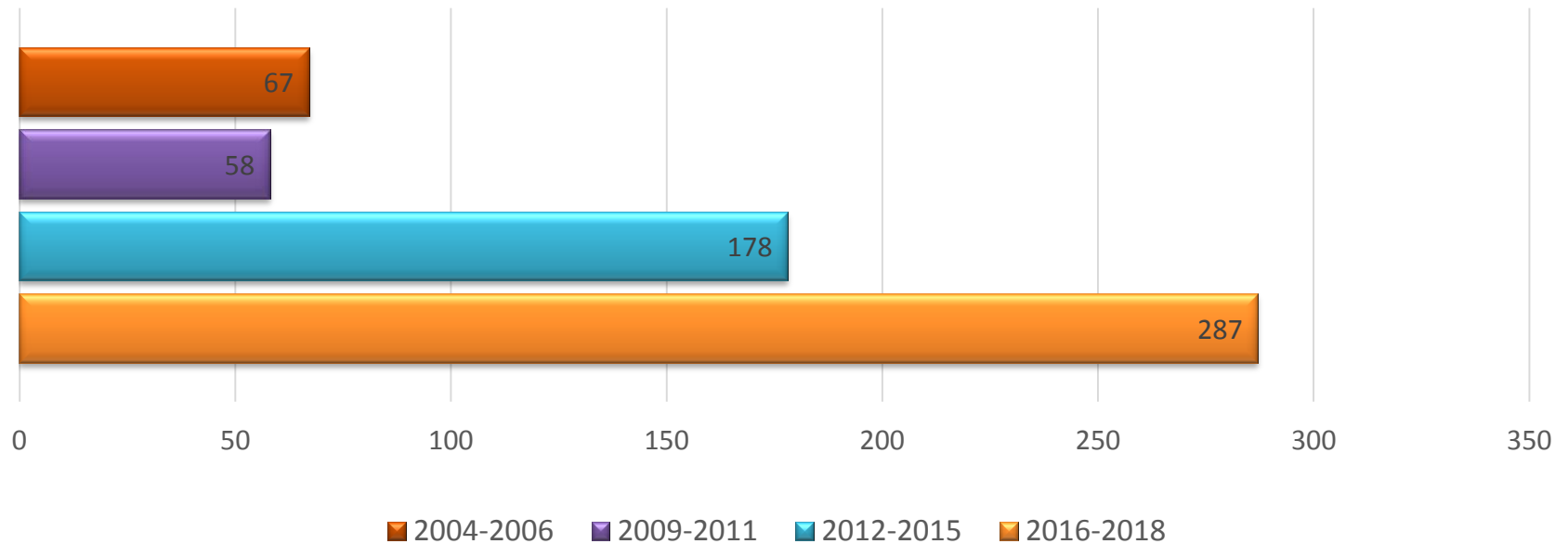
A minimum követelmény nem változik, de már csak **közalkalmazotti jogviszony** keretében foglalkoztathatóak a szakemberek.

Alapképzés elvégzését írja elő a rendelet minden dolgozó részére 2019. december 31-ig.

SZOLGÁLTATÁSOK

Bővül a gyerekházak tevékenységi köre. A nyújtható lehetséges szolgáltatások között (nem kötelező feladatként) megjelenik a várandós anyák támogatását, a veszélyeztetett terhesség megelőzését, a gyerek fogadására való felkészülést, családtervezési ismeretek átadását segítő tevékenységek

Tanoda programok támogatása 2004-2018

Tanodák régiós megoszlása 2016-2018

ÉMO: 100 ÉÁ: 76 DD: 42 DA: 23 NYD: 20 KD: 16 KM: 10

TANODA - Iskolán kívüli komplex fejlesztés

- **20-60 fő**
- **Személyre szabott, átfogó fejlesztés**
- **Önálló tanulásra** való felkészítés (szövegértés, tanulási technikák, stb.)
- Személyiség fejlesztés
- **Életpálya-építés**
- **Közösségi** programok
- Integrált programok
- **Szülők** aktív bevonása
- Kulturális hátrányt csökkentő programok, közvetlen hátránykompenzálás

Tanodasz tenderd (2015):

- **minimum** elvárásrendszer (amitől tanoda egy hátránykompenzáló kezdeményezés)
- **helyi szükségletekhez rugalmasan** adaptálható keretek

Szakmai támogatás, a szakmai vezetők és tanácsadók képzése (160) és (50), hálózatosodás támogatása

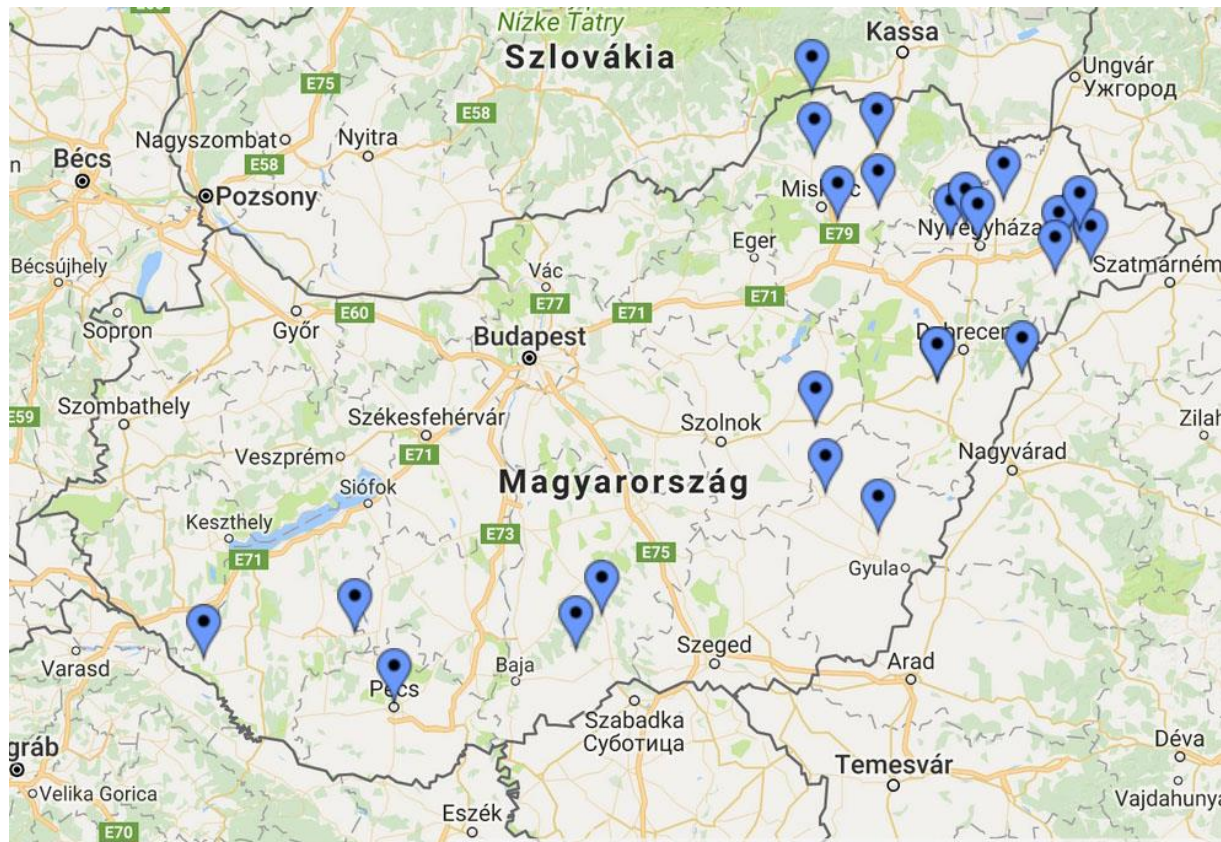
2016-2018: Szakmai támogatás az Esélyteremtés a köznevelésben c. projekt által (Oktatási Hivatal)

Középtávú cél, hogy az uniós pályázatok lezárását követően **hazai finanszírozás biztosítsa a tanodák kiszámítható működését**. A tanodai fejlesztés hazai rendszerbe történő beemelésével, a kiszámítható finanszírozás feltételeinek kidolgozásával kapcsolatos munka a felzárkózási és köznevelési terület kezdeményezésében fog elindulni az érintett ágazatok és a tanodák szakmai és érdekképviseleti szervezeteinek bevonásával.

Tanoda munkacsoport a tanodák jövőjéről

- 2018. december 31-ig uniós finanszírozás
- Tapasztalatokra építés – a **Tanodaszterd** alapidokumentum (pl.: önálló közösségi tér)
- **Gyvt-be** illesztés - DE figyelve arra, hogy komplex **prevenciós** szolgáltatás (**önkéntesség, bizalmi légkör, eredeti cél és célcsoport** megőrzése)
- **Együttműködés**, párbeszéd a **család - és gyermekjóléti szolgálattal a megelőzés érdekében** (módszertani anyagok, protokollok, estmegbeszélések, képzések)
- Folyamatosság, **pénzügyi kiszámíthatóság**
- Kiválasztás: **szakmai tapasztalat**, szakmai szempontok szerepe
- Rendszeres **szakmai támogatás** erősítése a gyakorló tanodák bevonásával (tudásmegosztás, hálózatosodás, képzés, tanoda mint gyakorlati hely)
- Monitoring – **szakmai felügyelet** (alapvető működési feltételek és számszerűsített mutatók)

Roma lányok iskolaelhagyásának megelőzése - 2015

- A nyertes pályázók között egyházi, civil és helyi önkormányzati szervezetek egyaránt megtalálhatók (26).
- A program olyan megyékben valósul meg, ahol a roma népesség aránya a legmagasabb.

EFOP-1.4.4-17 BARI SHEJ - NAGYLÁNY-FÁTÁ MÁRÉ
Roma lányok iskolaelhagyásának megelőzése

Cél: A program a hátrányokkal küzdő 10-18 éves általános iskolás vagy középiskolás roma lányok fejlesztését szolgálja. Célunk, hogy minél több roma lány folytassa a tanulmányait a nyolc általános iskolai osztály elvégzése után is.

A programnak köszönhetően a bevont lányok számára biztosított:

- ✓ önismereti és pályaorientációs foglalkozásokon vesznek részt,
- ✓ egyéni és családi mentorálás biztosított a célcsoport számára,
- ✓ áldozattá válás megelőzését célzó tréningek biztosítása, családi és női szerepekkel foglalkozó csoportok működtetése,
- ✓ a helyi közösség érzékenyítése,
- ✓ egészséges életmódra nevelés és tanácsadásra a szülők számára,
- ✓ természetbeni támogatás biztosítása,
- ✓ sikeres roma nők bemutatása, roma női civil szervezetekkel való együttműködés

A program az ezt megelőző két tanévben hazai finanszírozásból valósult meg. Ennek segítségével legalább 750 lányt értünk el a két év alatt a leghátrányosabb helyzetű településeken.

A jelenlegi tanévtől hosszabb, 24 hónapos futamidővel folytatódik a program, a rendelkezésre álló keretösszeg 2 milliárd forint. Ennek keretében legalább 1320 hátrányokkal küzdő lány kerül bevonásra.

Európa Parlamenti ajánlás (2015) 22. pont - MNTFS II.7

Kollégium Plusz

Kollégium Plusz modellprogram (2017-ben 110 millió forint, 18/kollégium) - hazai

Meghívásos pályázat 6 szervezet részvételével 3 éven keresztül.

A „Kollégium Plusz” modellprogramnak a **felső tagozatos gyermekek a célcsoportja, akik egyszerre igénylik a kollégiumi elhelyezést és a gyermekjóléti prevenciót.** A program alapelve a családi szocializáció értékeire épülő pedagógiai gyakorlat, alkotó osztályközösségben és kollégiumi közösségben történő együtt tanulás, szabadidő-eltöltés, folyamatos kapcsolattartás az iskola, a család és a kollégium között.

Célcsoport: 10 – 16 éves, 5-8 osztályos általános iskolás - hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű - kollégiumi elhelyezésben részesülő, valamint a kollégiumban externátusi ellátást igénybe vevő gyerekek.

Helyszínek: Dunavecse, Debrecen, Nyírtelek, Nagybajom, Budapest, Tiszakécske

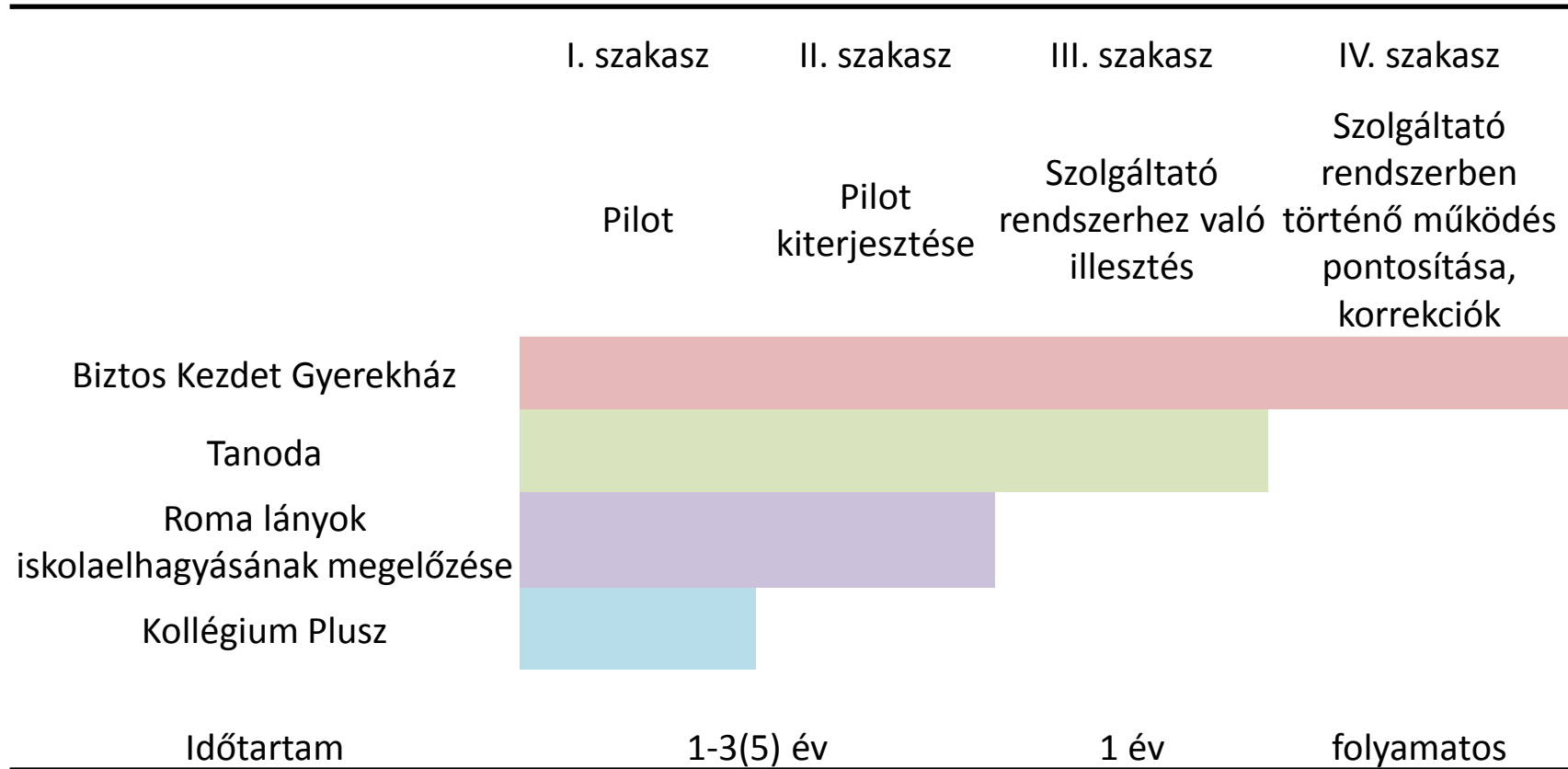
Kiválasztási szempontok: HH-HHH arány, megfelelő üzemméret (50-60 gyermek), elkötelezettség a fejlesztés iránt, település mérete

Kollégium Plusz

Tevékenységek:

- Szükségletfelmérés
- Egyéni fejlesztési tervek készítése és egyéni fejlesztés
- Sport és egyéb aktív szabadidős tevékenységek: pl. tánc, rajz, festés, zene stb.
- A súlyos szociális hátrányokkal küzdő gyerekek számára természetbeni támogatás biztosítása a továbbtanulás ösztönzése
- Együttműködés a gyermekek lakóhelye szerinti család- és gyermekjóléti szolgálatokkal és kollégiumi szolgáltatást igénybe vevő gyermekek iskolájával
- Együttműködés a program monitoringját, értékelését biztosító szakértőkkel
- Iskolai, kollégiumi szociális segítő tevékenység megszervezése, működtetése szociális munkás igénybevételével
- Részvétel a Kollégium Plusz Modellprogramban részt vevő kollégiumok szakmai műhelymunkáiban
- A családok motiválása a gyerekek lemorzsolódásának megelőzésére, továbbtanulására
- Családterápiás foglalkozások biztosítása a problémákkal, konfliktusokkal küzdő családoknak
- Kisebb beruházások, eszközbeszerzések lebonyolítása a szakmai és költségtervben szereplő vállalatok alapján
- Részvétel a Kollégium Plusz Modellprogram filozófiájával megegyező továbbképzéseken

Kísérleti projektől a szolgáltatásig

Köszönöm a figyelmet!

ivan.soros@emmi.gov.hu

<http://romagov.kormany.hu/>